Gemeente Heerde

Verslag Auditcommissie

Datum	04-06-2024
Tijd	19:30 – 21.40 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Peter Oosterhof
Aanwezigen	Leden: Bertus Dokter, Gerda Hardam, Dianneke Landman (plv.), Ruud de Gooijer, Marie Lupé Stapper, Dennis Stijf (plv.) en Geraldine Kwekkeboom College: wethouder Klaas Harink Ambtelijke organisatie: Rianne van der Veen, Rudi Kamp en Lijndert Liefers Griffier: Robin Hafkamp Accountant: Dineke Spekenbrink en Marc Bekker

1 Opening en welkom, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Dianneke Landman vervangt Joost Dikker Hupkes. Dennis Stijf vervangt Gert van der Rhee. De voorzitter licht toe dat de vooraf ingediende vragen door Ruud de Gooijer schriftelijk zijn beantwoord. De beantwoording is bij de stukken gevoegd.

Vaststelling agenda

Besluit Auditcommissie:
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2 Jaarstukken

Wethouder Harink geeft een toelichting op (het resultaat van) de jaarrekening en het verschil ten opzichte van de najaarsnota. Vervolgens krijgt de accountant het woord. Dineke Spekenbrink en Marc Bekker geven een toelichting op de opdracht van de accountant en status van de controle op het moment van de auditcommissie. De controle vordert een eind. Alleen voor de aanbestedingsrechtmatigheid moet nog relatief veel werk verzet worden. Vervolgens is er aandacht voor:

- Prestatielevering in het sociaal domein. Dianneke Landman vraagt hierbij naar de ‘belacties’. Wat zijn die belacties en waar zijn ze precies voor? De accountant licht toe dat dit een actie van de gemeente is om bij zorgaanbieders te

controleren of betaalde zorg daadwerkelijk geleverd is. De accountant complimenteert de gemeente Heerde hiervoor.
- Prestatielevering inkopen
- De deelonderzoeken die de raad (op advies van de auditcommissie) aan de accountant heeft meegegeven.
- De planning voor wat betreft de afwikkeling van de controle. Medio juni wordt het concept accountantsverslag verzonden. De verwachting is op het moment van de auditcommissie dat er een goedkeurende verklaring zal worden afgegeven. Er zijn geen zogeheten 'red flags', die zorgen voor een andere verwachting op dit moment. De verwachting is ook dat deze goedkeurende verklaring er voor de raadsvergadering van 30 juni is. Ruud de Gooijer constateert dat het vrij laat is, net als vorig jaar. Hij vraagt hoe dit kan en of dit geëvalueerd kan worden? Marie Lupé Stapper sluit zich hierbij aan. De accountant licht de opgelopen vertraging toe, onder andere veroorzaakt door ziekte. Wethouder Harink licht toe dat er gekeken wordt naar eerder beginnen met de controle, maar dat het nog niet eenvoudig is om dat de realiseren.

De commissie dankt de accountant voor de aanwezigheid en de toelichting.

Vervolgens neemt de auditcommissie de jaarrekening per programma door in Pepperflow. Daarover worden verschillende vragen gesteld:

Dianneke Landman **(over de resultaatbestemming)** vraagt naar de overheveling van de restantbudgetten. Alle restanten worden in bestemmingsreserves gezet. Waarom is dat zo? Marie Lupé Stapper sluit zich daarbij aan. Naar aanleiding van deze vraag wordt een toelichting op alle voorstellen voor resultaatbestemmingen, met bijzondere aandacht voor
- Het voorstel om €290.000,- toe te voegen aan de reserve streekarchief. Het betreft een wettelijke verplichting om deze achterstanden weg te werken, waarbij reeds gekozen is voor een sobere variant.
- Het voorstel om €428.000,- toe te voegen aan de reserve omgevingsplan. Door het toevoegen van dit bedrag aan de reserve komt het totaal van deze reserve op 1 miljoen. In de perspectiefnota kunt u lezen dat voorgesteld wordt om de komende vier jaar ieder jaar €250.000,- in te zetten. Dit is nodig om de overgang naar een omgevingsplan te realiseren.
- Het voorstel om €330.000,- toe te voegen aan een nieuwe reserve opvang ontheemden. De bijdrage van het Rijk voor de opvang blijft lager worden. Waar we voorheen overhielden, lijkt er straks geld nodig te zijn. Bertus Dokter vraagt of bij

dit bedrag rekening is gehouden met de huidige aantallen voor opvang. Dat is niet het geval.

Ruud de Gooijer vraagt naar het nog niet reserveren van een bedrag voor uitvoering van de motie 2025-01. In hoeverre is het mogelijk om dat nog te doen? En zo ja, is er een richting voor een bedrag? Wethouder Harink licht toe dat er nog geen berekening is van het bedrag dat nodig is voor het uitvoeren van de motie integrale benadering herinrichting centrum (2025-01). Als de raad er geld voor beschikbaar wil stellen, dan is het verstandig om dat alleen uit resultaatbestemmingen met label 'wenselijk' te doen.

Geraldine Kwekkeboom **(over programma bestuur)**: Waarom wordt er eigen bijdrage Oekraïense ontheemden gevraagd terwijl we geld overhouden? Rudi Kamp licht toe dat deze eigen bijdrage wettelijk is geregeld. Daarnaast is de verwachting dat we in de toekomst geen geld meer over zullen houden op dit onderdeel (zie ook toelichting op resultaatbestemming hierboven).

Geraldine Kwekkeboom (**over programma Ruimte, Ondernemen en Wonen)** vraagt een nadere toelichting op het negatieve resultaat op de grondexploitatie. Wethouder Harink zegt toe een memo met deze toelichting met de raad te delen als bijlage bij dit verslag.

Geraldine Kwekkeboom **(over programma Sociaal maatschappelijke Verbinding)** vraagt naar de besteding van SPUK-gelden en het mogelijk onder druk komen te staan van reguliere taken als gevolg daarvan. Dit wordt herkend en is ook een aandachtspunt, zoals ook beschreven in de jaarstukken. De afgelopen jaren is het aantal SPUK-uitkeringen fors gestegen. De verwachting is dat dat de komende jaren weer fors afneemt.

Dianneke Landman **(over programma bedrijfsvoering)**: bij de verschillende gemeentelijke gebouwen zijn er kleine restanten. Waarom is dit niet integraal?
Antwoord: Een overzicht van de kosten van alle gebouwen kan toegevoegd worden aan de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen, nu wordt dat nog niet gedaan. Omdat de gebouwen allemaal een andere functie hebben (sport/onderwijs/brandweer etc.) worden in de administratie deze gebouwen allemaal naar andere functies toegerekend en is er geen totaalbeeld.

Marie Lupé Stapper spreekt aan het einde van de bespreking van de jaarstukken haar zorgen uit over de accountant en de planning specifiek. Het is al jaren moeilijk om op tijd de controle af te ronden en dat lijkt niet beter te worden. Kunnen we met elkaar evalueren om dit uiteindelijk beter te gaan maken? Wethouder Harink licht toe dat deze signalen ook worden meegegeven aan de accountant.

Daarnaast moet een nieuwe aanbesteding worden opgestart. In deze aanbesteding kan ook gekeken worden of er aandacht besteed kan worden aan planning. Hier heeft de auditcommissie ook een rol in.

De auditcommissie stelt voor de jaarstukken te agenderen voor de raadsvergadering van 30 juni.

Beantwoording vooraf gestelde vragen Managementletter

- In de Managementletter wordt op P22 gesproken over de mogelijkheid om de pensioenen tegen nominale waarde te waarderen en daarmee het risico van schommelende rentes te vermijden. Is dit een optie voor Heerde?
  Antwoord: Misschien wel. Hiervoor moet dan wel een herrekening plaatsvinden en hiervoor moet dan een raadsbesluit worden genomen. De vraag is of we deze berekening nog moeten willen aanpassen nu de kans groot is dat deze pensioenen m.i.v. 2028 naar het ABP worden overgedragen.
-
- P 23 van de Management letter. SPUK verdwijnt, gaat naar Algemene uitkering in 2025. Hebben we daar een beeld bij qua (financiële) impact? En ook wat dit betekent qua (administratieve) werkzaamheden? Mijn beeld is dat we heel druk zijn met die SPUK's. Levert dit dan ook winst op, qua bezetting?
  Antwoord: De afbouw van SPUK's is mislukt. Het Rijk heeft alle SPUK's inmiddels beoordeeld of deze kunnen worden afgeschaft. Voor 2026 wil het kabinet 8 van de 185 SPUK's omzetten naar de Algemene Uitkering. In 2027 worden er nogmaals 10 omgezet, alleen is het aantal nieuwe SPUK's groter. Ondanks dat de omzetting niet of nauwelijks plaatsvindt wordt nog wel vastgehouden aan de bezuiniging van 10% (info Binnenlands Bestuur artikel van 22 mei 2025).

Beantwoording vooraf gestelde vragen Jaarstukken 2025

Bestuur

- Oekraïne + 180.000 eigen bijdrage / hogere bezetting. Is de eigen bijdrage (100K in 2 maanden) ook doorgerekend in de begroting 2025?
  Antwoord: Ja, hiermee is zeker rekening gehouden. Ondanks deze extra inkomsten wordt het wel steeds lastiger om deze exploitatie kostendekkend te krijgen/houden.

- Wachtgeldvoorziening 161.000 hoger, is dit ook volledig door de lagere rekenrente veroorzaakt (net als pensioenvoorziening)?
  Antwoord: Nee, dit is de wachtgeldvoorziening die we moesten maken voor de vertrokken wethouder (€112.000,-) plus een bijstelling van de wachtgeldvoorziening van B&W (€49.000,-).

ROW

- 405.000 meer leges etc. Zijn deze ook geoormerkt, daarmee verplicht te besteden binnen ROW?
  Antwoord: Een gemeente mag geen winst maken op legesinkomsten. Deze inkomsten moeten gelijk of lager zijn dan de kosten die hiervoor worden gemaakt. Deze kostendekkendheid wordt ook gemonitord. Dit betekent inderdaad dat deze legesinkomsten weer moeten worden besteed aan werkzaamheden die hiermee verband houden (bij afdeling ROW).

- 118.000 minder onderhoud. Uitleg is wel te begrijpen. Komt dit ook niet ergens samen op een GB-rek, kostenplaats, rubriek, oid, als zijnde totaaloverzicht aan dergelijke onderhoudskosten?
  Antwoord: Nee, hier wordt geen totaaloverzicht van gemaakt. Doordat de gemeentelijke gebouwen verschillende (maatschappelijke) functies hebben worden deze aan diverse onderdelen in de begroting toegerekend (overhead/onderwijs/sport /cultuur/veiligheid etc.). Dit is een wettelijke verplichting. Het nadeel hiervan is dat er geen totaalbeeld wordt verkregen van deze kosten. Dit kan wel worden toegevoegd aan de jaarstukken/begroting door de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' hiervoor uit te breiden.

- Bij duurzaamheid fors lagere baten en lasten. Betreft dit gelden die de gemeente ontvangt en ook weer uitgeeft?
  Antwoord: Klopt. Voor Duurzaamheid zijn subsidiegelden ontvangen (nationaal isolatieprogramma en energiearmoede) die ineens in de begroting zijn verwerkt. Deze gelden worden echter in meerdere jaren uitgegeven. Hierdoor wijkt de realisatie af van de raming.

- Bij accommodaties en beheer en Onderhoud is er sprake van voordeel, doordat er geen rentekosten door zijn belast. Betreft dit dan interne doorbelasting aan deze kostendragers / afdelingen?
  Antwoord: Ja. Bij de begroting wordt het totaal van de

geraamde rentekosten van de langlopende geldleningen over de diverse producten versleuteld. Doordat er in 2024 per saldo geen rentekosten zijn geweest, de rente-inkomsten waren hoger dan de rentekosten, heeft er in werkelijkheid geen doorbelasting naar de producten plaatsgevonden.

Aanvulling: dit zie ik overal terug komen. Is er ook een totaalplaatje van dit voordeel, of zit het door de hele organisatie heen? Of is dat het plaatje op blz 189, +952K aan door te rekenen rente?
Antwoord: Ja, en daarboven is nog in de tekst aangegeven dat de rentekosten €577.000,- bedroegen en de rente-inkomsten €1.211.000,- (voordeel €634.000,-). Het verschil tussen de in het overzicht genoemde €1.529.000,- betreft de gewonnen zaak met de Belastingdienst (€238.000,-), ontvangen rente geldlening ROVA (€38.000,-) en de rentevergoeding duurzaamheidsleningen SVN (€41.000,-).

- Afkoopsommen voor begraven. Jaarlijks onderhoud is hiermee afgekocht, maar is deze reserve ook afdoende om dit voor de afgekochte looptijd te realiseren?
Antwoord: De reserve ‘ Afkoop onderhoud graven’ heeft nu nog een saldo van €1.196.000,-. De verwachting is dat de kosten de komen jaren hoger zijn dan de inkomsten waardoor deze reserve langzaam leegloopt; zeker wanneer de kosten van de uitbreiding van de begraafplaats in Wapenveld hier nog bijkomen. Op termijn (10-15 jaar?) kunnen dan de jaarlijkse tekorten niet meer vanuit de reserve worden aangevuld maar moeten deze worden betaald uit de reguliere exploitatie.

Sociaal Maatschappelijk

- €573.000,- overgehouden van regulier budget. Hoe komt dit? Kan er wat uitleg m.b.t proces komen? Hoe is de verhouding van reguliere vs specifieke taken. En de SPUK gelden worden dus wel besteed, maar het reguliere budget niet? Of lopen we ook SPUK gelden mis door onderbezetting?
Antwoord: Het Rijk overstelpt de gemeenten met SPUK-subsidies; gelden die beschikbaar worden gesteld om specifieke taken/afspraken uit te voeren. Omdat deze taken veelal grenzen aan de reguliere taken wordt het personeel van de afdeling SMV hierop ingezet zodat deze SPUK-gelden niet worden misgelopen. Het personeel kan dus worden ‘weggeschreven’ naar deze specifieke taken met daartegenover subsidiegelden, waardoor regulier geld wordt overgehouden. Risico hierbij is wel dat het lastig wordt om de voorbedachte koers van de afdeling vast te houden door deze ‘verstoring’.

- Ontvangen MOBW via Apeldoorn 228K. Waarom gaan we dit reserveren? Zijn dit geen gelden voor het lopend jaar?
  Antwoord: De gemeente Apeldoorn (regiogemeente) ontvangt de MOBW-gelden van het Rijk. 85% hiervan wordt regionaal besteed; de resterende 15% is voor lokaal beleid. Omdat de gemeente Heerde nog geen lokaal beleid hiervoor heeft opgesteld, worden deze gelden gereserveerd voor toekomstige kosten/beleid. Het ontvangen bedrag van €228.000,- is de uitkering voor 2024. Voor 2025 wordt opnieuw een bedrag ontvangen.

- Leerlingenvervoer 109K minder uitgegeven, er is o.a. minder vraag, is dit een trend?
  Antwoord: Nee, de aanvraag voor leerlingenvervoer verschilt heel erg per schooljaar.

- Jeugdhulp 470K duurder, enkele dure trajecten. Loopt dat door in 2025? En hebben we hier als gemeente invloed op (qua proces en kosten)?
  Antwoord: Deze trajecten lopen door in 2025. Bij de voorjaarsnota /perspectiefnota is hiermee rekening gehouden. De kosten van de Jeugdzorg stijgen door een groeiend aantal jeugdigen, stijgende prijzen en toegenomen complexiteit van de problematiek. Op deze 3 aspecten hebben we maar heel beperkt invloed. Door de inzet van een voorliggende voorziening worden de dure maatwerkvoorzieningen zoveel mogelijk beperkt. Voor wat betreft de tarieven worden er in regionaal verband raamovereenkomsten met de zorgleveranciers opgesteld.

Reserves

- Waar is de "reserve t.b.v. investeringen" voor bedoeld, oftewel, welke investeringen moet ik aan denken?
  Antwoord: Dit zijn in het verleden ingestelde reserves waarmee de afschrijvingskosten van investeringen worden gedekt. Gedurende de looptijd wordt jaarlijks hiervan een deel onttrokken. Bijv. voor nieuwbouw van de gemeentewerf in 2008, de atletiekbaan, maar straks ook de renovatie van De Noordgouw waar voorgaande jaren voor is gereserveerd.

- Reserve renovatie Raadhuis, is deze nog actueel?
  Antwoord: Ja, dit is ook een investeringsreserve.

Openstaande vragen: geen.

Toezeggingen: Wethouder Harink zegt toe een memo met een toelichting op het negatieve resultaat op de grondexploitatie deelt met de raad als bijlage bij dit verslag.
Antwoord: Deze memo is als bijlage aan het verslag toegevoegd.

3 Voorjaarsnota 2025 en perspectiefnota 2026-2029

Wethouder Harink geeft een toelichting op de voorjaarnota en perspectiefnota en met name op de gekozen koers door het college. Hij roept het afgelopen jaar in herinnering, waarbij er een aantal technische maatregelen zijn genomen in onze begroting.
Dat maakt dat de kans kleiner is dat er in 2025 een groot positief resultaat is, zoals dat in eerdere jaren wel het geval was (de 'lucht' is er uit). Daarbij is het belangrijk om aandacht te houden voor het op peil houden of aanvullen van de reserves, ook op advies van de provincie Gelderland. Verder is Heerde nadeelgemeente. Dat heeft de komende jaren effect. Tegelijkertijd heeft het Rijk via de voorjaarsnota extra geld beschikbaar gesteld voor 2026 en 2027. Vanaf 2028 is het onzeker. De meicirculaire is waarschijnlijk in lijn met de cijfers uit de voorjaarsnota van het Rijk. De definitieve doorrekening van de meicirculaire wordt zo snel als mogelijk gedeeld met de gemeenteraad.

Wethouder Harink licht toe dat dit voor het college betekent dat we voorlopig verder kunnen met de voornemens die we hadden, maar met aandacht voor 2028 en verder. Mogelijk moet er dan gedacht worden aan ombuigingen. Daar moeten we in ieder geval klaar voor zijn. 2026 en 2027 zijn dus 'gladgestreken' (door voorjaarnota Rijk), wat ook betekent dat een nieuw college niet direct met denken over ombuigingen hoeft te starten. Op die manier wordt recht gedaan aan een nieuwe raad en een nieuw college.

Vervolgens loopt de auditcommissie de programma's door in Pepperflow.

Bij het onderdeel **'visie en koers college'** staat de commissie stil bij de verschillende categorieën. Specifiek bij de bijramingen 'categorie 3' en waar deze vandaan komen. Een grote post is jeugdzorg, wat erg grillig is. Marie Lupé Stapper vraagt hoe het verschil bij 'categorie 3' tussen 2025 enerzijds en 2026 en verder anderzijds kan worden verklaard.

Dianneke Landman vraagt of het plussen op 'ondermijning' blijft doorlopen? Dit lijkt al een aantal jaren achter elkaar te gebeuren. Toegelicht wordt waar het bedrag dat nu is opgenomen voor wordt ingezet. Onder andere het opstellen van BIBOB beleid.

Marie Lupé Stapper **(Programma onderwijs)**: in hoeverre is er geld gereserveerd voor de Jan Ligthartschool als onderdeel van het IHP? Er is geen geld opgenomen. Zoals bij het IHP besloten, wordt dat aan de hand van een businesscase gedaan. Deze volgt nog.

Dianneke Landman (Programma Sociaal domein): Het aantal uitkeringsgerechtigden stijgt enorm. Hoe kan dat? Door vergrijzing? Het blijkt in ieder geval een landelijke trend te zijn. Overigens worden deze kosten altijd wel T-2 gecompenseerd.

De auditcommissie stelt voor om de voorjaarsnota en perspectiefnota te agenderen voor de raadsvergadering van 7 juli.

Openstaande vragen: Marie Lupé Stapper vraagt hoe het verschil bij 'categorie 3' tussen 2025 enerzijds en 2026 en verder anderzijds kan worden verklaard. Deze vraag wordt beantwoord via het verslag.
Antwoord: Bij categorie 3 in 2025 worden enkele incidentele posten bijgeraamd zoals:

- Voor groene schoolpleinen €50.000,-;
- Meerkosten onderhoud velden/plantsoenen €86.000,-;
- Extra budget Kindpakket €33.000,-;
- Bibliotheekmiddelen €100.000,- (ook in 2026);
- Verklarende analyse STIP (€36.000),-.

Dit is de verklaring voor de hogere bijstelling in dit betreffende jaar.
Toezeggingen: geen

Beantwoording vooraf gestelde vragen Voorjaarsnota 2025/Perspectiefnota 2026-2029

Visie en Koers College

- De budgetbijstellingen onder categorie 4 zijn onderverdeeld in A,B en C.
  In hoeverre kunnen we bij A nog bijsturen? Dit is inmiddels ingezet, deels ook door de raad zelf besloten.
  Antwoord: Klopt categorie 4A is het lastigst om nog op terug te komen maar dit kan natuurlijk wel. Voor het Mobiliteitsplan bijvoorbeeld is nog niets concreets in gang gezet.

- Onder 4B staan een aantal gewenste uitbreidingen, is hiervan de vraag of de (tijdelijke) vrije ruimte hier aan besteed zou moeten worden? En moeten we hier dus in de AB op terugkomen? Dit geldt ook voor 4C denk ik?
  Antwoord: Klopt. Hierin kunnen/moeten keuzes worden gemaakt voor de jaren 2026 en 2027 om voor deze jaren een

sluitende begroting te kunnen presenteren. Omdat deze cijfers nog niet volledig zijn, Meicirculaire 2025 /salarissen/investeringen moeten nog worden doorgerekend, is het advies van het college om de keuzes daarom pas in november, bij het vaststellen van de begroting, te maken.

- De onder 4B genoemde functies / taken zijn nu vast elders belegd. Kan er aangegeven worden wat de alternatieven zijn als dit budget er niet komt?
  Antwoord: Wanneer voor deze preventieve functies geen budget wordt vrijgemaakt dan vallen er gaten in de hulpverlening/dienstverlening in het sociaal domein. Wat hier de uiteindelijke gevolgen van zijn in de samenleving is moeilijk te overzien. De ervaring leert dat de hulpvragen (en kosten) op een later moment dan stijgen.

- Het "ravijnjaar" is opgeschoven, dat is fijn. Is het dan wel wijs om ons nu vast te leggen voor langere tijd? Hiermee zadelen we een nieuwe raad / college wel op met hogere lasten.
  Antwoord: Nee, voorgesteld wordt om alleen voor de jaren 2026 en 2027 keuzes te maken en verplichtingen aan te gaan. Voor de jaren erna is nog geen enkele (financiële) zekerheid.

Bestuur en ondersteuning

- Dorpscontactpersoon, 20K extra. Deze staat toch voor 60K in de boeken, onder categorie 4B in het voorstel?
  Antwoord: De €20.000,- is om initiatieven te initiëren /ontwikkelen/realiseren (dekking reserve uitvoeringsprogramma college categorie 2). De €60.000,- is voor de personele uitbreiding.

Veiligheid

- Het contract met de medewerker tegen ondermijning wordt verlengd voor de rest van dit jaar, 60K. Is dat dezelfde persoon die onder categorie 4C valt, voor "versterking aanpak ondermijning" á 39K vanaf 2026?
  Antwoord: Nee, de medewerker Ondermijning wordt betaald uit het collegeprogramma (categorie 2). Daarnaast wordt er uitbreiding gevraagd voor Bibob-toetsingen, mensenhandel en ondermijningssignalen.

Verkeer en Vervoer

- Wordt voor 30K bijgeraamd, betreft Mobiliteitsplan. In het voorstel, bij 4C staat dit op 100K per jaar. Wat zit daar tussen?
  Antwoord: De personele uitbreiding kost €70.000,-; de

onderzoeken die voorkomen uit het Mobiliteitsplan worden op €30.000,- per jaar ingeschat.

Volksgezondheid en Milieu

- Er wordt bijgeraamd voor uitvoering biodiversiteitsagenda / opstellen plan. Wat zijn de totale jaarlijkse kosten hiervan (oorspronkelijke begroting + bijraming).
  Antwoord: Voor 2025 zijn de totale kosten €45.000,-; voor de jaren 2026-2028 respectievelijk €55.000,-; €25.000,- en €25.000,-. De dekking vanuit het budget vanuit Duurzaamheid is €10.000,- per jaar.

Volkshuisvesting, leefomgeving etc.

- Opstellen omgevingsplannen moet van start, a 250K per jaar, voor 4 jaar, vanaf 2025. Hoe realistisch is dit? Hoe gaan we dit organiseren, als alle gemeenten in Nederland er mee bezig moeten en er nu al geen personeel op de afdeling te krijgen is?
  Antwoord: Dit is heel realistisch, want het is een wettelijke verplichting en moet voor 2031 gerealiseerd zijn.
- Gemeenten moeten één Omgevingsplan voor hun hele grondgebied maken. Hierin moeten alle geldende bestemmingsplannen in opgenomen worden, maar ook de plaatselijke verordening en de bruidsschat vanuit het Rijk. De bruidsschat is al het Rijksbeleid dat met de invoering van de Omgevingswet overgedragen is door het Rijk aan de gemeenten. Dit is een enorme klus. Om ons hierbij te helpen start morgen iemand die we inhuren als regisseur Omgevingswet, dus dat geld is echt hard nodig.

- 500K extra inkomsten begroot. Waar is dit op gebaseerd, rekenen we ons niet te rijk? (of juist helemaal niet?)
  Antwoord: Deze meerinkomsten zijn gebaseerd op de inkomsten van de afgelopen jaren en de verwachting voor de toekomst en is realistisch tenzij het stikstofbeleid voor grote problemen gaat zorgen.

4 Financiële verordening en treasurystatuut 2025

Bertus Dokter (over de financiële verordening) op welke wijze de afschrijvingstermijnen (bijlage onder de verordening) tot stand komen. Deze lijken niet overeen te komen met de werkelijkheid. Zie bijvoorbeeld de baan bij de Gemzen en de Skeelerbaan. Antwoord hierop volgt via het verslag.

De auditcommissie stelt voor het voorstel het onderwerp als A-onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 30 juni. Wanneer het antwoord op bovenstaande vraag andere vragen oproept, kan het op verzoek gewijzigd worden naar B-onderwerp.

Openstaande vragen: op welke wijze zijn de afschrijvingstermijnen in de bijlage tot stand gekomen en kloppen deze wel? (baan Gemzen en skeelerbaan)
Antwoord: De afschrijvingstermijnen worden o.b.v. ervaring en gangbare regels/richtlijnen vastgesteld. Deze termijnen worden ook door de accountant getoetst. Bij iedere actualisatie van de Financiële verordening worden ook de afschrijvingstermijnen van de diverse activa geactualiseerd. De afschrijvingstermijnen voor de toplaag van de atletiekbaan en skeelerbaan (beide 10 jaar) worden aan de afschrijvingsstaat toegevoegd.

Toezeggingen: geen

5 Verslag auditcommissie 9 oktober 2024

De auditcommissie stelt het verslag ongewijzigd vast.

6 Rondvraag

Geen.

7 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.40 uur.

Bijlage Memo verschillen grondexploitaties Jaarrekening 2024

In deze memo wordt toegelicht hoe het komt dat de verwachte winstneming op de grondexploitaties van €340.000,-, zoals voorzien in de Jaarrekening (JR) van 2024 is gewijzigd naar een verliesneming van €360.000,-. Dit is een verschil van €700.000,-.

Achtergrondinformatie

Bij grondexploitaties is het zo vastgelegd dat voor een verwacht verlies over de gehele looptijd gelijk een voorziening moet worden getroffen om dat verlies te dekken zodra het verlies wordt voorzien. Als het daarentegen gaat om een winstgevende grondexploitatie, mag de winst in gedeeltes worden genomen (volgens de POC-methode), afhankelijk van het aandeel gemaakte kosten en opbrengsten.

In onderstaande toelichting wordt dan ook onderscheid gemaakt tussen de winstgevende en de verlieslatende grondexploitaties.

Bij het vaststellen van de grondexploitatie Centrumplan Heerde eind 2023 en de daaropvolgende actualisatie voor de jaarrekening 2024 is een winstgevende grondexploitatie gepresenteerd. Een bedrag van €1,3 miljoen aan kosten werd gedekt vanuit bijdragen uit de reserve 'Afkoppeling riool' en de Investeringslijst. Relatief laat in het jaarrekeningtraject werd door de accountant geconcludeerd dat deze bijdragen niet toegestaan waren. De grondexploitatie werd op het laatste moment aangepast, waardoor de winstgevende grondexploitatie met een eindwaarde van €90.000,- verlieslatend werd. Door het uit de grondexploitatie halen van de bijdragen, werd dit een grondexploitatie met een nadelige eindwaarde van €945.000,-. De verwachte winstname van **€45.000,-** in 2025 was daarmee dan ook niet mogelijk.

Winstgevende grondexploitaties

De grondexploitaties Veldweg en Eeuwlandseweg Noord zijn winstgevend.

Uit de Veldweg is al een winstgenomen van €1,0 miljoen. In de JR van 2023 werd verwacht dat bij de huidige jaarrekening een winst van €200.000,- zou kunnen worden genomen. Dit is uitgekomen op €180.000,-, een verschil van **€20.000,-**. De grondexploitatie wordt eind dit jaar met winst afgesloten.

Ook Eeuwlandseweg Noord is een winstgevende grondexploitatie. Uit dit project was tot op heden nog geen winst genomen, omdat er nog geen opbrengsten waren gerealiseerd. Dat is in 2024 gewijzigd. Er is één kavel verkocht. De verwachting was dat er 4 kavels verkocht zouden worden. Dit zou leiden tot een verwachte winstname van €100.000,-. Doordat lopende 2024 is besloten om de bestemming van de kavels aan te passen

is de kavelverkoop stilgelegd. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een winstname van €24.000,-. Een verschil van **€74.000,-**.

Het gaat hier echter alleen om de huidige winstname. Over de gehele looptijd van beide projecten bekeken is de winstgevendheid van de projecten niet gewijzigd. De winst komt alleen op een later moment.

Verlieslatende grondexploitaties

Eeuwlandseweg Zuid is een van de verlieslatende grondexploitaties. Dit project loopt al sinds 2013 en betreft de verkoop van bedrijfskavels. De laatste kavel is in optie gegeven, maar hiervan wordt vooralsnog geen gebruik gemaakt. In de grondexploitatie is rekening gehouden met de in de optie vastgelegde grondprijs. Het is niet toegestaan om op dit moment met een hogere grondprijs te rekenen.

In de actualisatie van 2025 is het resultaat van deze grondexploitatie met **€175.000,-** verslechterd. De grootste oorzaak hiervan is de indexatie van de kosten voor het woonrijp maken. Dit was sinds 2017 niet meer gedaan. Hoewel deze kosten nu nog niet worden gemaakt, moet dit verlies wel direct worden genomen.

Centrumplan Heerde is de tweede verlieslatende grondexploitatie. Het verlies is in de actualisatie van 2025 toegenomen met €390.000,-. Dit verschil kent vier grotere oorzaken:

- *Hogere civieltechnische kosten **(€86.000,-)***. In 2023 zijn twee moties van de raad aangenomen (2023-07 en 2023-13) die gedeeltelijk betrekking hebben op de aanpassing van het Van Meurspark. De kosten hiervoor waren oorspronkelijk niet in de grondexploitatie Centrumplan meegenomen en zijn bij het aannemen van de motie ook niet in beeld gebracht en toegevoegd aan de grondexploitatie. Pas bij de huidige actualisatie komt naar voren dat de oorspronkelijk geraamde kosten daardoor te laag zijn.
- *Indexatie van de civieltechnische kosten **(€72.000,-)**.* In de grondexploitatie wordt gerekend met een index voor kostenstijging van toekomstige kosten. Nu blijkt dat de kosten harder zijn gestegen dan de index waarmee was gerekend.
- *Interne plankosten **(€72.000,-)***. De loonkosten in de grondexploitaties bestaan uit een vast bedrag dat jaarlijks over de verschillende grondexploitaties wordt verdeeld op basis van gemaakte kosten. Omdat voor het Centrumplan veruit de meeste kosten zijn gemaakt, wordt ook het grootse deel van de interne kosten op het Centrumplan geboekt. Dit is meer dan vooraf was geraamd, en zal waarschijnlijk ook in de komende twee jaar zo groot blijven.
- *Subsidie Steengoed benutten **(€100.000,-)***. In 2024 was het uitgangspunt dat €300.000,- van de subsidie naar de gemeente zou gaan en €200.000,- naar een particuliere initiatiefnemer (locatie Van

Setten Van Loenen). Begin dit jaar is erover gesproken om deze bedragen om te draaien, nu de grenzen van staatssteun zijn verhoogd van €200.000,- naar €300.000,-.

- *Kleinere posten **(€60.000,-)***. Daarnaast zijn er nog kleinere wijzigingen in posten als onvoorzien en kosten voorbereiding en toezicht (beiden een percentage van de civieltechnische kosten).